

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,  
3800 Argir,  
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Høgni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

## Ólavssøka

## oddagrein

Í DAG stevna fólk til Havnar at halda Ólavssøku. Eftir aldargomlum síði leitar fjøld av føroyingum úr øllum ættum til gamla tingstaðin — at halda Ólavssøku.

HÓAST tíðir skifta og síðir somuleiðis, so eru tað ávisir síðir sum ongantið broytast í einum samfelag. Tí tað eru ting, sum eru sermerki fyri tjóðina og hjá føroyinginum er hugtakið ólavssøka nakað óbroyttligt.

HER Á HESUM teigi verða millum ár og dag søgd og skrivað orð og hugsanir, sum viðhvørt kunnu tykjast í so hvøss. Tað er neyðugt, tí hugsjónarliga hava vit eina sök

at berjast fyri, sum vit meta hava størsta virði fyri samfelagið, fyri lívið her í oyggjunum og framtíðina hjá okkum øllum.

TAÐ er á Ólavssøku vit seta okkara aldargamla lögting. Og tá tingmenn í morgin fara í skrudgongu til gudstænastu í Havnar kirkju saman við prestum og embætismonnum, so er tað í neyvt svar við aldargamlan sið og eisini nútímans hugsan at rættssinni og rættleiki má valdast í øllum sum fer fram innantings.

VIT halda Ólavssøku og seta Lögtingið í vónini um, at tingmanningin fer til verka í álvara og fremur sítt arbeiði til bæta fyri fólkíð sum her í oyggjunum balast.

GÓÐA Ólavssøku.

ur fleiri ferðir vist á, og eisini sett uppskot fram um at fáa bött um hesi viðurskipti, soleiðis at ikki hvør pensionistur og annars fólk við lágum inntøkum, skulu liða undir hesum skilaleysa skattatrysti. Men hetta bar onga leið.

Í áður nevndu grein minnr lögmaður okkum javnaðarmenn á, at vit høvdu uppskot um at hækka toll og skatt.

Ogvuliga snildisliga, men sera villeiðandi skripar lögmaður: «Við øðrum orðum bað javnaðarflokkurin Føroya lögting um at hækka skattupphæddina og tollupphæddina munandi.»

Øll vita at inntøkan av tolli og skatti til figgjarlógina er og verður altíð eitt met, hetta fær av góðum grundum ikki verið øðrvisi.

Vit vistu á at bæði skattur og tollur fóru eftir okkara metan at geva meir í inntøku til landskassan enn samgongan hevði mett um. Soleiðis var árið frammanundan við.

Hetta kemur ímillum annað av at samgongan alamt ókir bæði toll og skatt.

Fyrsta árið sum borgarlíga stýrið sat, vórðu framdar tollhækkingar, at figgja undirskotið av tveimum figgjarlógum

við, varð sagt. Hesin tollur er ongantið av aftur tikið, hvi? ?

Har aftur at vita øll, at skattarokningin er vaksn óvæntað í ár við fleiri prosentum.

Seinasta ár var inntøkan á figgjarlógini stívar hundrad milliónir krónir meir enn mett varð av landsstýrinum.

Men her var so sanniliga eisini ein meirnýtsla uppá 80—90 milliónir krónir.

So ikki kann sigast at sitandi samgonga minskar um nýtsluna sum føroyski skattgjaldarin skal liða undir.

Jørgen Thomsen

## Stór orð!

Leygardagin skripar Dimmalætting, at búskaparráðharri Danmarkar, Anders Andersen á einum fundi hevur sagt, at Danmark var komið undir heimsins størstu skuldaþyrðu, um so var at socialdemokratarnir sátu við ræðið í Danmark. Ikki mild orð.

Jú, hetta vóru stór orð, men ikki ógvusligari enn tey vanligu eru frá sama manni, og sjálvsagt fór hann serliga fram tær böttu umstøðurnar sum hann gevur stjórnini allan heiðurin fyri, men gloymur at siga frá, at tað eru viðurskiptini uttanfrá, sum hava bött kolosalt um búskaparpartel Danmarkar, bæði hvat innflutningi og ikki minst útflutningi viðvíkur. Hetta sum hevði verið neyvt tað sama um socialdemokratarnir sátu við stjórnarvaldinum.

Nú skal eingin siga, at øll tiltøkini henda stjórnin

hevur tikið, eru á skeivari leið. Tað eru tey als ikki. Men tað er beinleiðis at káva útyvir veruleikan, tá Dimmalætting við stórum stavum letur henda ráðharra rópa út, at landið var komið í heimsins størstu skuldaþyrðu, um javnaðarmenn høvdu verið sitandi við ræði. Sannleikin er heldur, at so hevði ikki verið. Øll tey mongu uppskot til botan av figgjarskattinum og øll tey semjuuppskotini, sum javnaðarflokkurin hevur hjálpt sitandi stjórn við, vátta hetta.

Tað kann í hesum viðfangi eisini vera vert at visa á eitt annað land, sum var undir borgarlíggum stýri og sum nú er undir leiðslu socialdemokrata, nevniliga Svøríki.

Tað vóru ikki smávegis stig, ið máttu takast eftir stjórnarskiptið, fyri at rætta uppaftur figgjars-

## politisk viðmerking

støðuna. Og tað sista vit frætta er, at figgjarmálaráðharri svia, Kjell Olof Felt boðar frá, at um alheims gongdin stendur við, so kunnu teir longu í 1985 hava javnvág í handilsviðurskiptunum við umheimin. Svøríki hevur í dag ein býttisjavna sum er 20 milliardir árliga bert í rentum til at gjalda útheiminum.

Tá borgarlígg búskaparráðharri Danmarkar leggur alla skuldina á javnaðarflokkin, so mátti tað sama verið sagt um svia, sum hava javnaðarstjórn.

J. Lindenskov

## Ikki alt klæðir Føroya lögmanni

Í Dimmalætting nr. 70 frá 23. juni, hevur lögmaður eina av sínum marghátliga greinum, við yvirskriftini «Hatta klæðir ikki Jørgen Thomsen», sum júst er undirritaði til henda greinastubba.

Mær tykir at lögmaður á ein heldur enn ikki misbáttan hátt gevur seg av við at viðgera fólk, og skýra ávisar fyri lættisoppar, og aðrar fyri hampamenn, so so fram eftir.

Eyðsæð er hvat ið lögmaður vil við hesi grein, hann roynir sum so mangan áður at gykja fram eina rangvørga mynd av javnaðarflokkinum.

Metingar lögmanns um hampamenn, og aðrar sum lættisoppar vega sjálandi ikki so nógv, men hesin viðgerðarháttur av fólk, klæðir Paula Ellefsen.

Nú er Pauli Ellefsen júst kendur fyri sínar óargaliga greinar í Dimmalætting, hetta klæðir Paula Ellefsen sera væl, men lat okkum sláa fast, at ikki alt klæðir Føroya lögmanni.

Tíðir broytast, og flokkar broytast eisini eftir teimum monnum, ið mynda flokkarnar, tað er

## politisk viðmerking

eyðsæð.

Tað eru uttan iva fleiri ið halda seg duga at siggja at sambandsflokkurin, til dømis, ið var vórðin ein «moderater» flokkur, men sum við síni nýggju leiðslu er munandi broyttur.

Hetta hevur uttan iva sínar grundir, tí sambandsflokkurin er eftir minur tykki stýrdur av manni ið ber sambands-spjaldur, men um so var at blóð varð blandað eins og í forðum, hevði droyri lögmanns og Breckmans uttan iva runnið saman í sveita. Tí liggja teir borð um borð, fólkaflokkurin og sambandið, og úr rongunum ljóðar í felag «meir á stýriborð!»

Lögmaður skripar í grein síni: «Seinastu árin er ein stór útskipting farin fram innan tingbólkl javnaðarflokksins. Tíverri er í flestu førum tað hent at ein siðiligur skilamaður

hevur lagt frá sær, og ein út frá minari metan politisku lættisoppar komin í staðin.»

Hesi vóru orð lögmanns. Mær tykir at tey hósikiliga kundu verið søgd um nýggju leiðslu sambandsflokksins, har ein siðiligur skilamaður hevur lagt frá sær, og annar komin í staðin. Hvussu hevur hann roynst okkum føroyingum ???

Tað ið eg royndi at fáa fram í greinini, sum eg skrivaði í Sosialinum nr. 62 var, at fólk við lágum inntøkum hava litið og einki eftir at liva fyri. Hetta hevur uttan iva eydnast mær, tí fisur landsins lögmaður, tí hann hevur høvudsábyrgdina fyri, at so er.

Veruleikin er hann, at við nýggju skattalógini frá 1978 høvdu pensionistar nær við ongan skatt. Við dýrtíðini eru pensionarnar hækkaðar, meðan landsstýrið ikki hevur javnført skattastættan. Úrslitið er at pensionistar, og fólk við slíkum inntøkum hava fitt av skatti aftur at dýrkanini.

Javnaðarflokkurin hev-

Ferðin við Norranu úr Havn til Scrabster mánadagin var bæði góð — veðrið var hitt besta og somuleiðis skipið — og syndarlig. At ferðin gjørdist góð var tað ein ferðandi henda góða summardag hevði vónað og væntað. Men hitt seinra hevði ein ikki hin minsta illgruna um at koma at uppliva hvørki á útlendskum ella á føroyskum kjøli. Skal ein geva eina mynd í fáum orðum kann hon sigast nakað soleiðis.

Tað vóru ferðafólk vi til Skotlands henda dag, sum høvdu í hyggju at halda nakrar dagar summarfri í grannalandi okkara fyri sunnan. Harafturat var ein heilur hópur av ferðafólki, sum hevði tikið av frárika ferðatíðum frá Smyril Line við at koma heim aftur sama túr.

Tú fekst møguleikan at royna okkara frárika ferðamannaskip enná fyri biligan pening. Millum hesi seinastu nevndu ferðafólkini var nógur ungdomur, sum somuleiðis hevði tikið av hesum frárika tilbøði. Tað ein veruliga fekk ílt av var at siggja mong av hesum ungfolki «14—15 ára gomul» liggja avdottin ymsa staðni á skipinum, tá vit nærkaðust Scrabster. Tað var tó ikki óvæntað, tá ein sá hvussu leikur fór á ferðini niður.

Á ferðini kund ein keypa tað slag av sterkum, sum einum hóvði bæði í matarhelli (cafeteria) og í barrinum. Eisini um tú bert var 14 ella 15 ára gamal. Kanska forkunnugt fyri ein tannalding og ikki lógið at hann freistaðist at vera við í tí, sum «hini» hildu

sær at gleimi við. Tað var heldur einki mark fyri, hvar mong av hesum ungu keyptu. Serveringsbakarnir á tremur við gulli ella brennivini, úr barr ella cafeteria komu tey drassandi við og væl varð drukkið og úrslitið har eftir.

Eg tosaði sjálvur við onkran av manningini um borð og spurdi um hetta var vanligt. Tey eg tosaði við høvdu ongantið sæð tilkan levna umborð á nokrum skipi áður. Eisini tosaði eg við ein fimtan ára gamlan. Hansara navn dylji eg og geri tað framvið, men eg endurgevi samtala.

Eg spyrji hann, hvar hann fekk heilar brennivinsflaskur frá — (tey sátu við borðini í cafeteria og drukku av heilum brenni-